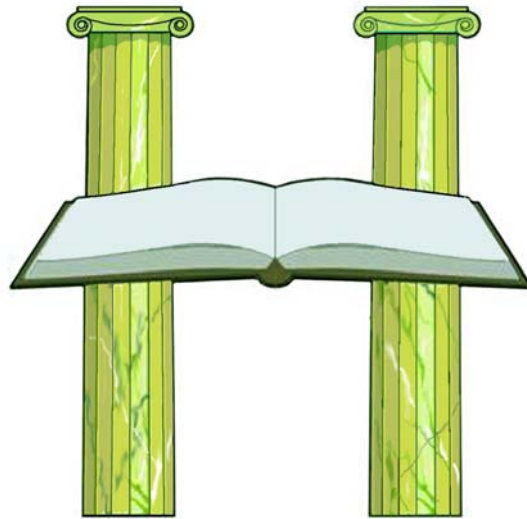

Programkatalog vårterminen 2018

HÄRNÖSANDS PENSIONÄRSUNIVERSITET

ABBA besöker inte HPU i vår heller. Det gör däremot deras kläddesigner, hemvändaren Owe Sandström, den 23 april (se vidare på sida 14 i katalogen).

<http://www.harnosandspu.info>

ORDFÖRANDEN HAR ORDET

Årets Julklapp?

HPU:s vårkatalog är här och det en bra julklapp för mig och för flera med mig.

Välkomna till en ny termin med HPU och många intressanta föreläsningar. Vi har en utmärkt programkommitté som återigen har åstadkommit så många föreläsningar att vi får svårt att delta i alla. Jämfört med andra Senior- Pensionärsuniversitet har vi ett unikt utbud både vad avser kvalitet och kvantitet. Sträck på er i Programkommittén!

Vi har infört några förändringar som ni kan läsa om på sidan 4 i katalogen.

Vill ni delta i programgruppen eller hjälpa till med annat styrelsearbete? Hör då av er till Valberedningen se sid 19 i programkatalogen.

Medlemstillströmningen är god och från det att vår kassör Bengt, nestorn i styrelsen, kom med har medlemsantalet fördubblats och är nu uppe i hela 755. Vi kommer därför att modernisera vårt medlemsregister så att vi kan utveckla administrationen med anmälningar, betalningar och medlemsavgifter på sikt. En förutsättning är att vi har mejladresser till så många som möjligt. I dag har vi 193 registrerade mejladresser.

Nu behöver vi, med ålderns rätt, inte ta till oss alla nymodigheter på en gång och jag tror till exempel att det kontantlösa samhället är lika osannolikt som det papperslösa dasset. Därför kommer vi inte heller att skaffa swish som betalningsmedel utan fortsätter med kontantbetalning av fika och föreläsningar som betalas vid entrén även under varen.

God Jul och Gott Nytt År önskar jag och styrelsen med mig

Älgsjö 2017-12-01

Anders Boström

**HÄRNÖSANDS
PENSIONÄRSUNIVERSITET**

i samarbete med

 Folkuniversitetet

<http://www.harnosandspu.info>

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Vanligen förekommande frågor med svar 4

Månadsmöten januari och februari 5

Månadsmöten mars (årsmöte) och april 6

**Deltagande i programmen Nr 1 – 9 föränmäls enligt anvisningarna på sida 4.
Se även respektive katalogsida, där specifika förtydliganden kan förekomma.**

Nr 1	Föreläs.n.serie	Trolldomsprocesserna i Västernorrland	7
Nr 2	Föreläs.n.serie	Nationalromantiken i Europa och Amerika	8
Nr 3	Föreläs.n.serie	Tre kvinnor – tre liv	9
Nr 4	Föreläs.n.serie	Vad styr vad i genetiken?	10
Nr 5	Föreläs.n.serie	Samernas historia	11
Nr 6	Föreläsning	438 dagar – och sedan?	12
Nr 7	Föreläs.n.serie	Den svenska psykiatrins historia	13
Nr 8	Föreläsning	If you can dream it – you can do it	14
Nr 9	Studieresa	Svensk maltwhisky i världsklass	15

INGEN föränmälan till föreläsningarna A - F. Avgift för dessa betalas vid entrén.

Föreläsning A	För Lars Ahlin stod världen ledig	16
Föreläsning B	Krigshistoriens största(?) frivilliginsats	16
Föreläsning C	Det goda åldrandet	17
Föreläsning D	Pilgrim – förr och nu	17
Föreläsning E	Hur gör översättare?	18
Föreläsning F	När blir en målning en målning?	18
	HPU:s styrelse fram till årsmötet 2018	19

VANLIGEN UPPKOMNA FRÅGOR med svar

En förändring 2018 är att medlemskap krävs för deltagande i alla arrangemang.

Hur blir jag medlem i HPU?

Var och en som uppbär någon form av pension, eller har partner som uppbär pension, kan vara medlem. Medlemskapet förnyas i januari inför varje kalenderår.

För kalenderåret 2018 är medlemsavgiften **150 kr, och betalas senast 20 januari till plusgiro 20 71 86-8. Kom ihåg att ange namn.**

Om du anmäler dig till program 1 och/eller 2 ska medlemsavgiften betalas senast 2 januari.

När betalar jag avgift för programmen nr 1 - 9?

Vill du bevista våra program nr 1 - 9 är föranmälan obligatorisk.

Senaste betaldatum är

För **program 1 - 2: 2 januari**

För **program 3 - 5: 30 januari**

För **program 6 - 9: 23 mars**

Hur betalar jag avgiften för programmen?

All förbetalning görs till **Plusgirokonto 20 71 86-8**. Du kan använda det bilagda inbetalningskortet eller betala via din bank på internet. Ange namn på den som betalningen avser samt givetvis nummer på de program du betalar för. I och med detta är du anmäld. Någon speciell registreringsbekräftelse kommer inte att skickas ut.

Kan jag få tillbaka inbetald avgift om jag får förhinder att delta?

Återbetalning av avgift kan ske om anmälan om förhinder görs till kassör Bengt Pettersson (070-666 01 80) senast dagen före programmets startdatum.

Hur gör jag om jag missat anmälningstiden?

Om du inte haft möjlighet att anmäla dig i tid är du alltid välkommen att höra av dig till respektive kontaktperson. Om denne ger besked att det finns platser kvar kan du anmäla dig genom att betala avgiften.

Får man delta i HPU:s aktiviteter utan att vara medlem?

Nej. Man måste ha betalat medlemsavgiften för att få delta i HPU:s aktiviteter.

Kan jag gå på program i grannstädernas senioruniversitet?

HPU samarbetar med senioruniversiteten i Sollefteå (SIS), Sundsvall (SUS) samt Örnsköldsvik (ÖSU). HPU-medlemmar är därför välkomna att bevista deras program efter anmälan och mot erläggande av avgift för programmet. Omvänt gäller att medlemmar i SIS, SUS och ÖSU är välkomna till HPU:s utbud på samma villkor.

Hur får jag reda på förändringar som skett efter katalogens tryckning?

Ändring av tider och lokaler kan förekomma. Det kan även av utrymmesskäl bli anmälningsstopp före sista betaldatum för vissa populära program. Alla förändringar i utbudet meddelas på HPU:s hemsida, <http://www.harnosandspu.info>, i den på hemsidan befintliga Webbkatalogen samt i annons under Föreningsnytt i TÅ.

VÅRENS MÅNADSMÖTEN (forts. på sida 6)

KL 13.00 på PARKADEN, ÅDALSVÄGEN 15

▪ Onsdag 24 jan, kl. 13.00

Bags that matter – att göra väskor som bidrar till en bättre värld

Anders Sandlund, VD och entreprenör

Lokal: Parkaden

Tulin och Anders på väg till fabriken i Bangladesh

Föreläsaren Anders Sandlund är VD för Böle garveri i Piteå och Sandlund Hossain i Bangladesh. Han är numera bosatt i Härnösand.

Anders Sandlunds familj har drivit Böle garveri i fyra generationer. Efter några omtumlande och lärorika volontärresor till Bangladesh har kontakter knutits för att skapa hållbara arbeten där. ”Det bästa sättet att hjälpa människor i Bangladesh är att skapa riktiga jobb på plats med bra villkor för de anställda. Och varför inte inom läderindustrin som vi redan kunde?” säger Anders.

Produktionen startade 2006, och sedan 2015 driver han tillsammans med Tulin Hossain bolaget Sandlund Hossain. De tillverkar väskor gjorda enligt konstens alla regler med läder som garvats på traditionellt sätt utan kemikalier och med hantverk in i minsta söm.

▪ Onsdag 21 feb, kl. 13.00

Världens modernaste ungdomar men en skola för medelklassen

Magnus Oskarsson, fil. dr i naturvetenskapernas didaktik

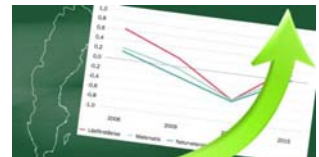
Lokal: Parkaden

PISA (Programme for International Student Assessment) är en kunskapsutvärdering, som går ut på att utvärdera hur femtonåriga elever i olika länder är rustade inför framtiden när de lämnar skolan.

Magnus Oskarsson, projektledare för PISA 2015, beskriver några centrala resultat från PISA och från sin egen forskning kring dagens ungdomskulturer.

Resultaten från PISA tyder på en vändning i kunskapsresultaten men en fortsatt försämrad likvärdighet. Svensk skola står inför stora utmaningar med problem såväl som möjligheter.

Magnus arbetar på Mittuniversitetet och bor i Härnösand.

VÅRENS MÅNADSMÖTEN (forts. från sida 5)

Kl. 13.00 på PARKADEN, ÅDALSVÄGEN 15

▪ Onsdag 21 mars, kl. 13.00

ÅRSMÖTE

Lokal: Parkaden

Handlingarna till årsmötet kommer att finnas tillgängliga på HPU:s hemsida <http://www.harnosandspu.info> en vecka före.

HPU bjuder på fika efter föreläsningen nedan.

Om Peckas Naturodlingar

Daniel Brännström, ledare försäljning och produktionsledning

Odlingsanläggningen under uppbyggnad hösten 2017

Peckas Naturodlingar AB grundar sig på Pecka Nygårds 20 års unika kunskap och erfarenhet inom kretsloppsodling. Pecka har både fiskarbakgrund och trädgårdsutbildning.

Odlingen kräver varken antibiotika eller kemisk bekämpning. Nu har en större odling byggts med regnbågslax och tomater. Regnbåge är en etablerad matfisk sedan flera hundra år och tomaten är den populäraste grönsaken. Pecka Nygård finns med i företaget som ägare, specialist och anställd.

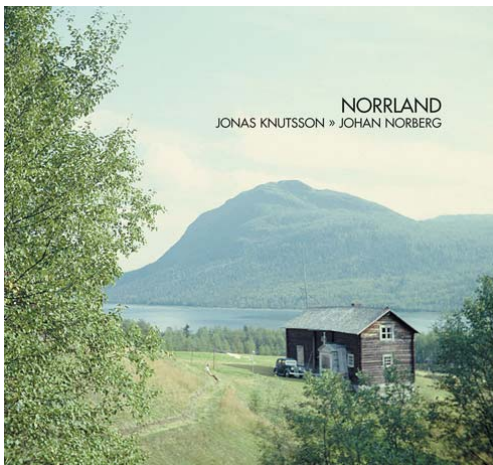
▪ Onsdag 18 april, kl. 13.00

Folkmusik från Västerbotten

Jonas Knutsson, saxofoner

Jonas Norberg, akustisk gitarr

Lokal: Parkaden

Jonas Knutsson och Johan Norberg kommer båda från Västerbotten, Jonas från Umeå och Johan från Lycksele. De tillhör båda eliten på sina instrument. Johan skriver dessutom musikkrönikor i Tidningen VI.

CD:n "Norrländ" med musik från Västerbotten var starten på ett mer än tioårigt samarbete med turnéer runt om i Sverige och Europa, teatermusik till föreställningen "Västerbotten" samt 3 CD-produktioner och så musiken ... Melodier och ackord som ljuder av ekon från traditionella danslåtar från Västerbottens inland.

Nu kommer de till Härnösand och HPU för att spela och berätta. Kanske du hör vårens takdropp och lervällingen. Sparkföre på april-skaren. Epatraktorn och höfläktarna. Snöskotern på fullt varv och mygghelvetet.

NR 1

TROLLDOMSPROCESSERNA I VÄSTERNORRLAND

Föreläsare	Maria Nordlund, antikvarie/museipedagog, Murberget Länsmuseum Västernorrland
Datum	18 januari, 25 januari samt 1 februari
Tid	Torsdagar, kl. 13.00 – 15.00
Innehåll	Under 8 år, 1668-1676, avrättades omkring 300 personer i Sverige för trolldom, blåkullafärder och djävuldyrkan. Av dessa 300 kom ca 120 från Ångermanland. I Härnösand, Säbrå, Stigsjö och Häggdånger miste 40 personer livet men värst var det i Torsåkers pastorat där över 60 personer fick möta döden.

Under de tre föreläsningstillfällena tittar vi närmare på de bakomliggande faktorerna i dåtidens samhälle och genom de bevarade arkivkällorna får vi möta de personer som drabbades här i länet samt se de spår som finns kvar idag.

1. Häxprocessernas historia

Från katolska kättare till djävuldyrkande bondpigor, likheter och skillnader i de katolska och protestantiska häxprocesserna i Europa och Norden. Hur livet var i det Ångermanländska bondesamhället och i Härnösands stad i det reformerade 1600-talets Sverige.

2. Vad skedde i Ångermanland

Genom arkivmaterial får vi följa de grymma händelser som utspelar sig hösten 1674 och våren 1675.

3. Upplösningen och vad vi kan dra för lärdom

I Stockholm 1676 slutar det stora oväsendet. Hur gick det till och hur har synen på trolldom, vidskepelse och skrock förändrats fram till våra dagar.

Kan det ske igen? Sker det fortfarande? Hur ser nutidens häxprocesser ut i vårt moderna samhälle?

Avgift	150 kr som betalas senast 2 januari. Endast för medlemmar.
Lokal	Härnösands Teater, Lilla scenen
Kontaktperson	Agnetha Höglund Sjöländer, 070-528 08 54, agnethahs@gmail.com

NR 2

NATIONALROMANTIKEN I EUROPA OCH AMERIKA

– under 1800- och tidiga 1900-talet

Föreläsare Peter Lyne, musiklärare, Härnösands folkhögskola

Datum 19, 26 januari, 2, 9, 16, 23 februari samt 2, 16 mars

Tid Fredagar, kl. 13.00 – 15.30

Innehåll

- 1. Ryssland 1**
Glinka, Rubinstein, Balakirev, Borodin

Alexandr Borodin
(1833 - 1887)

- 2. Tjeckien**
Smetana, Dvořák, Suk, Janáček

- 3. Norden**
Grieg, Svendsen, Hartmann, Gade, Kajanus, Sibelius

Niels W. Gade
(1817 - 1890)

- 4. England**
Elgar, Parry, Holst, V-Williams

- 5. Ryssland 2**
Musorgskij, Liadov, Rimskij-Korsakov, Stravinskij - åren fram till 1921

Béla Bartók
(1881 - 1945)

- 6. Rumänien, Polen, Bulgarien**
Enesco, Szymanowski, Rózycki, Staynov, Christov

- 7. Ungern**
Dohnányi, Bartók, Kodály, Seiber

- 8. Amerika**
Villa-Lobos, Chavez, Copland, Ginestera, Revueltas

Heitor Villa-Lobos
(1887 - 1959)

Avgift 400 kr, som betalas senast 2 januari. Endast för medlemmar.

Lokal Härnösands folkhögskola, Murbergsvägen 32, Røjässalen

Kontaktperson Brita Hatt, 0611-172 22, brita.hatt@telia.com

NR 3

TRE KVINNOR – TRE LIV

Föreläsare Karin Tegenborg Falkdalen, fil. dr idéhistoria, journalist, Östersund
Beata Arnborg, författare, journalist, Sigtuna
Görel Cavalli Björkman, doc. konstvetenskap, författare, Stockholm

Datum och tid Torsdag 8 februari, kl. 13.00 – 15.00
Onsdag 14 februari, kl. 13.30 – 15.30
Torsdag 22 februari, kl. 13.30 – 15.30

Innehåll **1. Vasadrottningen – om Katarina Stenbock och hennes liv**

Katarina Stenbock var bara 17 år när hon blev den 40 år äldre Gustav Vasas tredje drottning. Under sitt långa liv hann hon uppleva ytterligare fem Vasakungar på tronen. Föreläsningen handlar om Katarina Stenbocks liv och om hennes och andra kvinnors roll i det politiska spelet kring Vasatronen.

Karin Tegenborg Falkdalen

2. Zarah Leander – den berömda, beryktade, skönsjungande divan

Zarah Leander, född Sara Hedberg i Karlstad 1907, var revyprimadonnan som blev Nazitysklands stora filmstjärna och senare en av Sveriges största internationella artister. Hennes eftermäle skuggas av de sex tyska åren och hennes namn har fått bära Sveriges ambivalenta hållning till Tredje riket.

Beata Arnborg

3. Sigrid Hjertén – kvinna i avantgardet

Vi får följa Sigrid Hjerténs liv och verk med utgångspunkt från hennes måleri som kan delas in i tre perioder – 1910-talet med sin Matisseinspirerade dekorativa stil, 20-talets mer intima verk och slutligen 30-talet med sin visionära frigörelse och poetiska mystik.

Görel Cavalli Björkman

Avgift 200 kr, som betalas senast 30 januari. Endast för medlemmar.
Lokal Härnösands Folkhögskola, Murbergsvägen 32, Kempesalen
Kontaktperson Monica Eklund Höijer, 072-506 34 90, mhd793m@tninet.se

NR 4

VAD STYR VAD I GENETIKEN?

Epigenetiken – påverkar den förståelsen av genetiken?

Föreläsare Svante Holm, docent, Mittuniversitetet

Datum 27 februari, 13 och 20 mars

Tid Tisdagar, kl. 13.00 – 15.00

Innehåll

1. Epigenetik – hur fungerar den?

Darwin satte fingret på krafterna som styr evolutionen, Mendel förklarade nedärvningens mekanismer, Watson-Crick-Franklin löste DNA-molekylens struktur. Idag publiceras mängder av artiklar som visar hur molekylen för det genetiska arvet styrs på molekylär nivå. Epigenetiken är den senaste delen av förklaringsmodellen.

2. Hur styr växten sin blomning?

En epigenetisk berättelse

Växter är viktiga i många avseenden, de är vackra att titta på, en stor del av vårt näringsintag kommer från växterna och de bidrar till produktion av syre.

I framtiden kommer en hel del av våra mediciner att tillverkas av växter.

Klimatförändringar gör det viktigt att veta hur växternas blomning styrs på molekylär nivå.

Växternas kunskapsmodell baktrav (Arabidopsis thaliana).

Foto Svante Holm

3. Människans egenskaper och epigenetiken

Nästa kapitel i människans snabba utveckling av mediciner och förståelse för hur kroppen fungerar involverar epigenetiken.

Under föreläsningen presenteras exempel på hur den använts i behandlingssyfte och hur förståelsen av epigenetik ökat kunskapen om den stora variation som finns i egenskaper hos människan. Dessutom ges exempel på hur olika mediciner kan utformas i framtiden.

Avgift 150 kr, som betalas senast 30 januari. Endast för medlemmar.

Lokal Sambiblioteket, Olof Högbergsalen

Kontaktperson KG Karlsson, 070-207 53 38, periastron@telia.com

NR 5

SAMERNAS HISTORIA

Föreläsare	Peter Ericson, historiker, Saemie forskning	
Datum och tid	Torsdag 1 mars, kl. 13.00 – 15.00 Måndag 12 mars, kl. 13.00 – 15.00 Måndag 19 mars, kl. 13.00 – 15.00	
Innehåll	<p>Samernas historia belyst i stort och smått med människor i fokus och inte minst kvinnornas historia. Sjösamers, kustskogssamers fogas som begrepp till de mer välkända fjällsamerna och skogssamerna. Sockenlapparnas liv och hur de västernorrländska myndigheterna förhöll sig till de etniska rensningarna ca 1640 – 1766 och tvångsbofastheten kring 1790. Men även om framgångsrika perioder, gott samarbete och samernas betydelse för norra Sveriges utveckling, sett ur lokalt, regionalt, nationellt och internationellt perspektiv.</p> <p>1. Ångermanländsk samehistoria Samernas historia i Ångermanna lappmark och Västernorrland, med tonvikt på södra Ångermanland och Härnösand med fokus på 1478 – 2018. Säbrå, Hemsö, Häggdånger och Högsjö samlingsplatser.</p> <p>2. Rötter i hela Norden Samerna förr ett folk i hela Norden – på ständig reträtt 1277 – 2018. ”Konungz lappa” i Tavasteland och Ångermana lappmark 1454 – 1484 och andra nedslag.</p> <p>3. Samiska kvinnor Sigrid och Anna Jönsdotter – sockenlappsdottrar i Njutånger och Newcastle, från koja till slott och åter till koja. Samt mer samisk kvinnohistoria och Ångermanlands samiska historia och kopplingen till samernas organisationshistoria 1389 – idag.</p>	
Avgift	150 kr, som betalas senast 30 januari. Endast för medlemmar.	
Lokal	Härnösands Teater, Lilla scenen	
Kontaktperson	Agnetha Höglund Sjöländer, 070-528 08 54, agnethahs@gmail.com	

NR 6
438 DAGAR – OCH SEDAN
Jornalistik från Sveriges och världens vita fläckar

Föreläsare Martin Schibbye, frilansjournalist, Stockholm

Datum och tid Onsdag 4 april, kl. 13.00 – 15.00

Om föreläsaren För sitt arbete och boken *438 dagar* fick Martin Schibbye Publicistklubbens pris 2012 och Ludvig Nordströmpriset 2013. Han blev nominerad till Tidskriftspriset 2017 för projektet Blank Spot Project.

Innehåll 28 juni 2011 korsade Martin Schibbye och fotografen Johan Persson illegalt gränsen mellan Somalia och Etiopien. Avsikten var att på plats undersöka situationen i Ogadenprovinsen. De blev tillfångatagna och så småningom satta i det ökända Kalitfängelset i Etiopien. 438 dagar efter tillfångatagandet blev de frigivna och återvände till Sverige.

Martin berättar om tiden i fängelset, om att skriva boken och vad som hänt därefter. Hur ska man kunna bedriva utrikesjournalistik när allt färre redaktioner vill bekosta korrespondenter utomlands? Hur ska situationen i mörka hörn och vita fläckar i Sverige och utomlands kunna belysas? Genom crowdfunding startades Blank Spot Project – en folkrörelse för utrikesjournalistik. De visar den oberoende journalistikens viktiga roll för att bevara och utveckla demokratier.

Vi kommer att få höra om Etiopien – men framför allt om vad som händer nu. Om skolprojektet, om nya reportage och om vikten att stärka den oberoende journalistiken.

Avgift 100 kr, som betalas senast 23 mars. Endast för medlemmar.

Lokal Läns museet Murberget, Murbergsv. 31, hörsalen Theodor Hellman

Kontaktperson Bengt Schibbye, 070-666 52 10, bengt@schibbye.se

NR 7

DEN SVENSKA PSYKIATRINS HISTORIA

Föreläsare Folke Westin, specialist i klinisk psykologi, leg. psykoterapeut, Härnösand

Datum 10, 17 och 24 april

Tid Tisdagar, kl. 13.00 – 15.00

Om föreläsaren Folke Westin var tidigare chefpsykolog vid vuxenpsykiatriska kliniken i Härnösand, som benämndes Gådeå sjukhus.

Innehåll En kåserande psykiatrihistorisk föreläsningsserie med fokus på den svenska psykiatri i allmänhet och den norrländska i synnerhet. Den lokalhistoriska aspekten belyses speciellt. Den norrländska psykiatrins vaggastod just här i Härnösand.

Centralhospitalet i Härnösand, huvudentré - numera Gula Villan

Det kommer att ingå inslag av personliga reflektioner och kommentarer utifrån drygt 40 års yrkesverksamhet som psykolog och psykoterapeut inom det vuxenpsykiatriska arbetsområdet.

Centralhospitalet i Härnösand, fasad som vetter mot Gådeåparken

Tillfälle till dialog kommer att ges.

1. Den tidiga synen på psykisk sjukdom

Det tidiga omhändertagandet av psykiskt sjuka. Hospitalsväsendet.

2. Psykiatri får legitim status inom medicinen

Mentalsjukhusen byggs. Olika behandlingsmetoder utprövas.

3. Den moderna psykiatri växer fram

Stora förändringar sker. En lokalhistorisk vinjett. Sammanfattande personliga reflektioner.

Avgift 150 kr, som betalas senast 23 mars. Endast för medlemmar.

Lokal Sambiblioteket, Olof Högbergsalen

Kontaktperson Vibeke Marsling, 070-394 59 50, vibeke.marsling@gmail.com

NR 8

IF YOU CAN DREAM IT – YOU CAN DO IT

Föreläsare Owe Sandström, zoolog, designer, kreatör och lärare, Stockholm

Datum och tid Måndag 23 april, kl. 13.00 – 15.00

Om föreläsaren Owe Sandström är Härnösandspojken som blev både kläddesigner och lärare. Han har bland annat designat samtliga ABBA:s scenkläder för deras världsturnéer.

Owe är även känd från TV då han bland annat medverkade i programmet Söndagsöppets avdelning "Hur gör djur" på 1990-talet. Han har i många år undervisat inom naturbruksprogrammet på Spånga gymnasium i Stockholm, med specialisering på tropiska djur men även vanliga sällskapsdjur ingår i hans agenda.

Owe är dessutom idéskapare och showdesigner för Stockholm International Horse Show i Globen och fortsätter numera på samma sätt med Sweden Internationell Horseshow på Friends Arena.

År 2015 var han dessutom värd i radioprogrammet Sommar.

Copyright © Anna Leidenkrantz

Innehåll Owe Sandström berättar om en framgångssaga inom så väl kostym-design i världsklass som showdesigner av hästshower och en djurisk lärargärning.

PS. Han kommer säkert att visa något ur sin stora ABBA-kollektion

Avgift 100 kr, som betalas senast 23 mars. Endast för medlemmar.

Lokal Härnösands Teater, Stora scenen

Kontaktperson Agnetha Höglund Sjölander, 070-528 08 54, agnethahs@gmail.com

NR 9

SVENSK MALTWHISKY I VÄRLDSKLASS

Studieresa till Box Whisky

Föreläsare	Guide på Box Destilleri
Datum och tid	Onsdag 2 maj Avresa med buss från Härnösands Resecentrum kl. 09.30 Återkomst c:a kl. 15
Om resmålet	<p>Idén att tillverka whisky i Box gamla kraftverk föddes 2004. Efter flera års förberedelser och finansieringsarbete kunde ett whiskydestilleri installeras och tas i drift i det gamla kraftverket.</p> <p>På förmiddagen den 10 december 2010 destillerades de första dropparna Box singelmaltwhisky.</p> <p>Idag producerar Box Destilleri sex dagar i veckan och är ett betydande destilleri bland nystartade världswiskydestillierier.</p>
Innehåll	<p>Guidad tur i destilleriet. Lunch serveras i Besökscentret på anläggningen. Möjlighet finns att köpa provsmakning i baren.</p>
Avgift	410 kr, som betalas senast 23 mars. Endast för medlemmar. I avgiften ingår bussresa, guidad visning och lunch.
VIKTIGT!	Begränsat deltagarantal, 49 st.!
Kontaktperson	Kjell Bäckvall, 076-116 09 10, kjell.backvall@gmail.com

Föreläsning A

FÖR LARS AHLIN STOD VÄRLDEN LEDIG

Föreläsare	Svante Junker, sekreterare i Lars Ahlin-sällskapet, Sundsvall
Datum och tid	Måndag 22 januari, kl. 13.00 – 15.00
Innehåll	<p>Svante Junker kommer att tala om Lars Ahlins författarskap under rubrikerna:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Vem var han?2. Varför skrev han som han gjorde?3. Finns det något att lära av Lars Ahlin? <p>Det kommer att finnas utrymme för frågor, kommentarer och påståenden. Svante Junker berättar även om Arne Jones och Lars Ahlins gemensamma vedermödor före debut, oändliga samtal om konst och litteratur och deras långvariga vänskap.</p>
Avgift	50 kr, som betalas vid entrén. Endast för medlemmar.
Lokal	Sambiblioteket, Olof Högbergsalen
Kontaktperson	Ruth-Marie Sjödin, 070-205 60 31, ruth-marie3@comhem.se

Foto: Eva Grafström 2017

Föreläsning B

KRIGSHISTORIENS STÖRSTA(?) FRIVILLIGINSATS

Föreläsare	Eric Björklund, journalist och författare, Stockholm
Datum och tid	Tisdag 30 januari, kl. 13.00 – 15.00
Om föreläsaren	Eric Björklund har skrivit sju böcker om Sverige och Finland under krigsåren. Han började sin skrivarbana på Västernorrlands Allehanda, och är styrelseledamot av Svenska Finlandsfrivilligas Minnesförening.
Innehåll	<p>När Sovjetunionen anföll Finland den 30 november 1939 väckte det en våldsam indignation i Sverige. 12 700 svenskar anmälde sig därför som frivilliga soldater i finska vinterkriget. Av dem deltog 8 260 i striderna i norra Finland. Troligen är detta krigshistoriens största frivilliginsats från ett land till ett annat land. Av dessa stupade 33, cirka 50 sårades och 130 frostskadades.</p>
Avgift	50 kr, som betalas vid entrén. Endast för medlemmar.
Lokal	Sambiblioteket, Olof Högbergsalen
Kontaktperson	Ruth-Marie Sjödin, 070-205 60 31, ruth-marie3@comhem.se

Föreläsning C

DET GODA ÅLDRANDET

Föreläsare	Gunhild Hammarström, professor emerita, Uppsala Universitet
Datum och tid	Onsdag 7 mars, kl. 13.00 – 15.00
Om föreläsaren	Gunhild Hammarström, fil.dr i sociologi, professor em. i sociologi med inriktning mot äldre människors förhållanden i samhället, sociologiska institutionen, Uppsala universitet. (Studentexamen i Härnösand 1960.)
Innehåll	<p>Det goda åldrandet är ett populärt begrepp inom äldre-forskningen, samtidigt som det är mycket omdebatterat. Vad innebär det? Vad står det för? Olika discipliner har sina egna definitioner, som delvis kan tyckas motstridiga. I föreläsningen diskuteras några olika innebörder.</p> <p>Med ett samhällsvetenskapligt perspektiv som utgångspunkt övergår föreläsningen sedan till att beskriva hur det goda – och det mindre goda – åldrandet kan te sig utifrån intervjuer med personer 77-97 år. Syftet är att beskriva några av förutsättningarna för ett gott åldrande, eller för subjektivt välbefinnande, vilket är det begrepp föreläsaren föredrar.</p>
Avgift	50 kr, som betalas vid entrén. Endast för medlemmar.
Lokal	Härnösands Teater, Lilla scenen
Kontaktperson	KG Karlsson, 070-207 53 38, periastron@telia.com

Föreläsning D

PILGRIM – FÖRR OCH NU

S:t Olofslederna i Mittnorrland

Föreläsare	Margareta Bergvall, arkeolog och antikvarie, läns museet Västernorrland Ulrika Hådén, f. d. arkivchef på Föreningsarkivet Västernorrland
Datum och tid	Torsdag 15 mars, kl. 13.00 – 15.00
Innehåll	<p>S:t Olofsleden var under medeltiden en av de fyra viktigaste pilgrimslederna efter dem till Jerusalem, Rom och Santiago de Compostela.</p> <p>Leden börjar i Selånger där Olaf Haraldsson en gång sägs ha stigit i land. Han begravdes i Nidaros (Trondheim) efter att ha mött sin död i slaget vid Stiklestad. Över hans grav byggdes snart den stora katedralen i Trondheim.</p> <p>Föreläsningen ger en bild av S:t Olof samt redogör för det tidiga kristnandet och medeltidens pilgrimsresor till Nidaros. I föreläsningens senare del kommer också arbetet med Pilgrimsleden med början 1996 och de nutida pilgrims-vandringarna att belysas.</p>
Avgift	50 kr, som betalas vid entrén. Endast för medlemmar.
Lokal	Sambiblioteket, Olof Högbergsalen
Kontaktperson	Vibeke Marsling, 070-394 59 50, vibeke.marsling@gmail.com

Föreläsning E

HUR GÖR ÖVERSÄTTARE?

Aktörer	Lena Fries-Gedin och Karin Lidén, översättare Karin Lundqvist, kulturjournalist, moderator	
Datum och tid	Måndag 26 mars, kl. 13.00 – 15.00	
Om aktörerna	<p>Lena Fries-Gedin har arbetat som gymnasielärare i ryska, franska och engelska. Hon har översatt verk från franska och engelska av Anne Delbée, Philippe Claudel, Annie Proulx, Jeanette Winterson och J K Rowling.</p> <p>Även Karin Lidén är språklärare i botten. Hon har skrivit läroböcker och gjort radio- och TV-serier i franska och ryska för UR. Bland hennes översättningar finns verk av vietnamesiska författare via franska språket samt ryska författare, bland dem Jevgenij Vodolazkin.</p> <p>Karin Lundqvist är bibliotekarie och även känd som konferencier, introduktör av litteratur och utformare av litterära evenemang.</p>	
Innehåll	Karin Lundqvist kommer att ställa frågor till de båda översättarna om villkoren för yrket förr och nu och om själva arbetet – hur går det till att flytta en text från ett språk till ett annat?	
Avgift	50 kr, som betalas vid entrén. Endast för medlemmar.	
Lokal	Sambiblioteket, Olof Högbergsalen	
Kontaktperson	Monica Eklund Höijer, 072-506 34 90, mhd793m@tninet.se	

Föreläsning F

NÄR BLIR EN MÅLNING EN MÅLNING?

Föreläsare	Jan K Persson, konstnär och författare, Härnösand.	
Datum och tid	Torsdag 12 april, kl. 09.30 – 11.30	
Om föreläsaren	Jan K Persson flyttade från Nordmaling, Västerbotten, i slutet av 90-talet, men är numera bosatt och verksam i Härnösand.	
Innehåll	Att genomföra en målning innebär ofta en lång process, från idé via många beslut på vägen fram till det (kanske) slutgiltiga verket. Jan K Persson beskriver i några exempel vad som händer i arbetet, hur tiden påverkar skeendet, om kompositionens betydelse och hur viktigt det kan vara att lämna öppet för betraktaren.	
Avgift	50 kr, som betalas vid entrén. Endast för medlemmar.	
Lokal	Sambiblioteket, Olof Högbergsalen	
Kontaktperson	Kjell Bäckvall, 076-116 09 10, kjell.backvall@gmail.com	

HPU:s STYRELSE FRAM TILL ÅRSMÖTET 2018

Ordförande	Anders Boström, 070-609 97 57 Älgsjö 155 871 92 Härnösand	abostrom155@gmail.com
Vice ordf.	Östen Sahlin, 070-624 15 07 Blåbärsstigen 10 871 62 Härnösand	osten.sahlin@home.se
Sekreterare	Rein Ärlemo, 070-667 83 93 Västra Ringvägen 128 871 42 Härnösand	rein.arlemo@gmail.com
Kassör	Bengt Pettersson, 0611-762 31, 070-666 01 80 Sunne 204 871 92 Härnösand	bengt.stigsjo@yahoo.com
Program- kommitté	Monica Eklund Höijer, 072-506 34 90 Storgatan 41C 871 30 Härnösand	mhd793m@tninet.se
	Agnetha Höglund Sjölander, 070-528 08 54 Hällenyland 130 871 93 Härnösand	agnethahs@gmail.com
	Ruth-Marie Sjödin, 070-205 60 31 Skeppsbron 33 871 30 Härnösand	ruth-marie3@comhem.se
	Kjell Bäckvall, 076-116 09 10 Södersundsvägen 46 871 65 Härnösand	kjell.backvall@gmail.com
	Vibeke Marsling, 070-394 59 50 Södersundsvägen 46 871 65 Härnösand	vibeke.marsling@gmail.com
	KG Karlsson, 070-207 53 38 Hov Villa Båtåsen 220 871 91 Härnösand	periastron@telia.com
	Bengt Schibbye, 070-666 52 10 Gånsvik 182 871 66 Härnösand	bengt@schibbye.se
	Valberedning	Berit Wiklund, 072-501 23 18 Birgitta Bolander-Lundström, 070-276 95 30 Anders Huldt, 070-550 45 08
Revisorer	Seved Granberg, 070-646 54 31 Sven-Arne Staflund, 070-536 14 73	seved.granberg@mbox301.swipnet.se sastaflund@gmail.com
Revisors- suppleant	Jan Nilsson, 070-369 49 08	jan.h.nilsson@telia.com
Heders- ledamöter	Gunnar Nelvig Inger Axelson Inga-Lisa Sundqvist	Adam Gönczi Jan Nilsson Eva Proffe

HPU blandar och ger . . .

. . . så att Du kan fixa din personliga drömhand.

HÄRNÖSANDS PENSIONÄRSUNIVERSITET

i samarbete med

<http://www.harnosandspu.info>